

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

กระบวนการสร้างตัวตนของนักบวชคาทอลิกหญิง

ปกากะเณอคนหนึ่งในบริบทการเปลี่ยนแปลงสังคมไทย

ผู้เขียน

นางสาวแพรดี มณีรัตนวงศ์ศิริ

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สตรีศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.ขวัญชีวัน บัวแดง

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาทำความเข้าใจกระบวนการสร้างตัวตนของนักบวชคาทอลิกหญิงปกากะเณอคนหนึ่งในบริบทการเปลี่ยนแปลงสังคมไทย เป็นการศึกษาเชิงไตร่ตรองสำนึกและสะท้อนประสบการณ์ส่วนตัวเชิงลึก ในกระบวนการสร้างตัวตนของนักบวชหญิงคาทอลิกปกากะเณอ โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้ 1) เพื่อศึกษาหลักธรรมคำสอนพิธีกรรมและระเบียบปฏิบัติสำหรับนักบวชหญิงของพระศาสนจักรคาทอลิก 2) เพื่อศึกษากระบวนการเปลี่ยนสถานภาพจากผู้หญิงปกากะเณอเป็นนักบวชหญิง 3) เพื่อศึกษากระบวนการสร้างตัวตน ทั้งกายและจิต เพศภาวะและชาติพันธุ์ของนักบวชหญิงคาทอลิกว่ามีตำแหน่งแห่งที่ในชุมชนทางศาสนา/ ปกากะเณอ อย่างไร และในการศึกษาคั้งนี้ใช้วิธีวิทยาแบบ อัตพรรณนา (self-narrative) และ พรรณนาวิทยา (Narratology)

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ค้นพบว่า พระศาสนจักรคาทอลิกมีกระบวนการสร้างตัวตนให้ผู้เขียนเพื่อเป็นนักบวชหญิง โดยเริ่มจากการหล่อหลอมตัวตนคริสตชนก่อน คือให้เป็นคริสตศาสนิกชนที่ดีแล้วจึงทำทนายให้ก้าวเข้าสู่การเป็นนักบวชผู้ยอมอุทิศตนทั้งครบแด่พระเจ้าอย่างไม่มีเงื่อนไขใดๆ ผ่านการหล่อหลอมจากบรรดามิสชันนารีชาวฝรั่งเศส คณะเบธารามที่เข้ามาทำงานทางภาคเหนือของประเทศไทยกับชาวปกากะเณอ ผู้เขียนได้รับการหล่อหลอมจากชุมชนปกากะเณอที่มีวัฒนธรรมเฉพาะทั้งยังได้รับการหล่อหลอมจากครอบครัวซึ่งเป็นผู้นำชุมชนที่ต้องการให้ผู้เขียนเป็นคนดีพร้อมอุทิศตนเสียสละเพื่อช่วยเหลือคนอื่น ๆ

วิธีการอันชาญฉลาดที่บรรดามิสชันนารีใช้ คือ การจัดกิจกรรมสันตนาการ ฝึกฝนอวัยวะทุกส่วนให้มีความพร้อมเพรียง เพื่อซึมซับรับเอาแนวคิดหลักคำสอน ทั้งยังมีการสวดภาวนาประจำวันเข้าคำเพื่อสรรเสริญองค์พระเจ้า ทั้งได้ประดิษฐ์ตัวอักษรเพื่อการอ่านเขียนเรียนใช้เกี่ยวกับองค์ความรู้ของศาสนจักรที่ได้แปลเป็นภาษาท้องถิ่น และมีการสร้างสัมพันธ์กับบุคคลนอกชุมชนเพื่อสร้างตัวตนที่ทันสมัย คือมีเหตุผล มีระเบียบวินัย และมีความรับผิดชอบ การสร้างสัมพันธ์ใหม่ผ่านการจับมือทักทายอันเป็นเสมือนภาพตัวแทนของความเสมอภาคความเป็นมนุษย์ที่

มีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน แต่ชีวิตประสบการณ์ในชีวิตจริงไม่เป็นเช่นนั้นเสมอไป และต่อจากนั้นได้เชิญชวนให้มีการอุทิศตัวทั้งครบแด่พระเจ้าด้วยกระบวนการอบรมเป็นศาสนาที่เรียกว่านักบวช โดยมีการปวารณาตัวว่าจะถือข้อปฏิญาณสามข้อคือ ขอมสละทรัพย์สินสมบัติสิ่งของทางโลกเพื่อมุ่งสู่ทางธรรมโดยการปฏิญาณความยากจนและต้องการทุ่มเทตัวเองอย่างสิ้นเชิงไม่เลือกที่รักมักที่ชัง หรือผูกติดความสัมพันธ์กับใครคนใดคนหนึ่งในชีวิตแต่งงาน โดยการปฏิญาณความบริสุทธิ์ว่าจะถือพรหมจรรย์ และขอมสละทั้งอิสระอำนาจใจแด่พระเจ้าผ่านการปฏิญาณคือความนบถ เพื่อปฏิบัติตามสิ่งที่พระองค์ทรงต้องการผ่านทางตัวแทนคือบรรดาผู้นำในคณะ ซึ่งดำรงตำแหน่งอภิการิณีในระดับต่างๆ

การที่ผู้เขียนได้เปลี่ยนสถานภาพจากผู้หญิงปกากะเฉยเป็นนักบวชหญิงนั้น ทำให้ผู้เขียนมีตัวตนใหม่ที่มีอัตลักษณ์ที่หลากหลายทับซ้อนเข้ามาเป็นพหุอัตลักษณ์ (Multiple Identities) ที่มีความไม่คงที่ การเลือกแสดงตัวตนของผู้เขียนจึงไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับบริบทกาลเทศะที่กำลังอยู่ ซึ่งมีทั้งเห็นด้วยยอมจำนน และขัดขืนต่อสู้ ต่อรอง เพราะกระบวนการทั้งของพระศาสนจักรคาทอลิกและปกากะเฉยไม่ต้องการให้ผู้เขียนมีตัวตนแต่ต้องการให้เป็นตัวตนที่ไปผูกติดกับพระเจ้า หรือสลายตัวเองเพื่อเป็นคนดีมีศีลธรรมช่วยเหลือผู้อื่น แต่ถึงกระนั้นผู้เขียนก็แอบมีตัวตนในบางขณะเวลา ดังนั้นตัวตนของผู้เขียนจึงต้องยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนไปตามบริบทสังคมที่เปลี่ยนผ่านและถ้ามองในมุมมองกระแสหลักจะเห็นความเป็นชายขอบของผู้เขียนอยู่เต็มตัว ที่ถูกกีดกันในรูปแบบต่างๆ ส่งผลให้ตัวตนและ อัตลักษณ์ของผู้เขียนแตกต่างจากคนอื่น

Thesis Title	The Process of Self Construction of a Pga k'nyau Catholic's Nun in the Context of Thai Social Transformation
Author	Miss Praedee Maneeratanawongsiri
Degree	Master of Arts (Women's Studies)
Thesis Advisor	Lecturer Dr. Kwanchewan Buadeang

ABSTRACT

This thesis is an attempt to understand the process of self construction of a Pga k'nyau Catholic nun in the context of Thai social transformation by reflecting on the experiences of an ethnic Pga k'nyau Catholic nun. The purpose of this thesis is to study: firstly, the Catholic teachings, rites and regulations for Catholic nuns; secondly, the process for changing status from ethnic Pga k'nyau to Catholic nun; and thirdly, the process of self construction of a Catholic nun in terms of behavior, spirituality and gender as well as ethnicity. The methodology utilized in this study is self-narrative and Narratology.

The main findings of this study manifests that the Catholic Church has a process to construct the author as a Catholic nun. The process requires the author to devoutly adopt and practice Catholicism then unconditionally devote herself to serve God as a nun following the teachings of the French Missionary of Betharram who undertaking missionary work with the Pga k'nyau.

The missionaries utilize techniques and activities that draw Pga k'nyua people to Catholic teachings. There are daily morning and evening prayers and the missionaries thereafter; there is a campaign to encourage people to devote themselves to Catholicism by taking the three vows: chastity, poverty, and obedience. As an ethnic Pga K'nyau woman, the author/individual person was formerly constructed both socially and culturally by the Pga k'nyau family and society that places emphasis on the value of hospitality. This influences the Pga K'nyua way of life and thinking. Moreover, as a member of the family of the village chief, the author is expected to be competent, responsible and devoted to the community's interest.

Through the process of changing status from an ethnic Pga k'nyau to a nun, the author adopts multiple dynamic identities. The author may present herself in different forms depending on the time and place The Church does not want the author to keep her personal identity but wants her to devote herself to help other people in the name of the Catholic Church. In some situations, the author conveys her Pga k'nyua identity, and in as much as this identity is flexible, it will depending on the context of social transformation. Viewing the author as an example of a trend, she is a person of the edge who has been impeded with various forms of identity. Thus, the "self" construction of the author is different from other people.